

[Krag.]

Fremtid derefter er blevet sat i Værk. Ja, vi har ogsaa adskillige Eksempler derpaa i Dag her i Hovedstaden, og der er jo ingen Grund til at skjule, at det er til Forargelse for mange og ogsaa til Skade for Byens Økonomi, det vil sige til Skade for Skatteyderne. Men det er nok muligt, der kan gives Forklaringer derpaa, som man ikke kan afvise, og der kan her være Tale om Forhold, Kommunen ikke har behersket fuldt ud, og som har været afgørende.

Det er som sagt Udvalgets Forudsætning ved Lovforslagets Gennemførelse, at saadant undgaas under den tilstundende Sanering, men jeg vil gerne tilføje efter min Opfattelse — det er en Opfattelse, der deles i Udvalget, og som ogsaa har fundet sit Udtryk i Betænkningen —, at hvis store Forsinkelser skal undgaas, bortset fra dem, der er en Følge af de Vanskeligheder, jeg nylig har nævnt med Hensyn til Frister og Materiale, er det tvingende nødvendigt, at der ved Erhvervelsen af Ejendomme fares mest muligt med Lempe, og at man fra Kommunens Side i videst mulig Udstrækning søger at erhverve Ejendomme ved mindelige Overenskomster med Kvarterets Grundejere, hvor det inden for Rimelighedens Grænse er muligt, saa at man i saa ringe Udstrækning, som Hensynet til Sagens Gennemførelse betinger, bringer Ekspropriationsaksen til Anvendelse, thi Følgen deraf vil utvivlsomt blive en almindelig Udnyttelse af Klagefrister og Anlæg af Retssager i betydelig Grad. Derfor ligger det i alles Interesse, ogsaa i Københavns Kommunes Interesse, at bestræbe sig for, at Gennemførelsen af denne store Plan skaber mindst mulig Uro og mindst mulig offentlig Kritik.

Saneringslovens § 28 fastsætter, at Taksationskommissionen først kan sættes i Virksomhed i Mangel af mindelig Overenskomst — *i Mangel af mindelig Overenskomst*, og Udvalgets Indstilling hviler paa den udtrykkelige Forudsætning, at saadan mindelig Overenskomst søges tilvejebragt ved direkte Forhandling mellem Kommunen og de paagældende Grundejere og ikke ved at sætte Taksationskommissionen ind som Mellemand, thi den Opgave at tilvejebringe mindelige Overenskomster er efter min og Udvalgsmedlemmers Opfattelse Taksationskommissionen ikke velegnet til, og det er ogsaa efter vor Opfattelse — det er ikke blot min, men de fleste Udvalgsmedlemmers Opfattelse — en Opgave, som maa siges at være Taksationskommissionen fuldkommen uvedkommende.

For den af Udvalget forudsatte Fremgangsmaade ved Erhvervelse af de paagældende Ejendomme taler ikke blot Hensynet til Undgaaelse af, at Frister udnyttes og Retssager etableres, alt sammen til Forhaling af hele Foretagendet, men derfor taler efter min Mening ogsaa moralske og humane Hensyn, som de offentlige Myndigheder selvfølgelig altid bør udvise over for Landets Borgere. Der findes brodne Kar i alle Lande, ogsaa i vort, ogsaa i denne By, og maaske ikke i forholdsvis mindst Grad i den Bydel, der her er Tale om, men der findes ogsaa dér et stort Flertal af hæderlige og arbejdsomme Mennesker, og de findes baade i Grundejeres, Lejeres og næringsdrivendes Kredse inden for Kvarteret, og selvfølgelig har de alle sammen Krav paa i denne for dem i økonomisk Henseende saa livsvigtige Sag at faa en fair Behandling. For Lejerne er der sørget, saaledes at anden Lejlighed vil blive stillet til Raadighed for dem uden øget Tryk i økonomisk Henseende, i hvert Fald vil det ikke blive Tilfældet i de første to Aar efter Fraflytningen i Henhold til Lovforslagets § 8. Men det kan ikke undgaas, at nogle af de næringsdrivende i Kvarteret, som virker i Værksteder og Butikker, imødeser Saneringen med megen Frygt for den økonomiske Fremtid, de gaar i Møde; de maa jo fraflytte deres Virksomhed og Kundekreds, og hvilken Betydning det har, behøver jeg ikke nærmere at skildre, det véd enhver; derfor har disse næringsdrivende grebet til Nutidens Vaaben i den økonomiske Kamp: de har organiseret sig for at give deres Krav øget Vægt. Det er over for Udvalget oplyst, at der rundt om i Byen findes et tilstrækkeligt Antal ledige Butikker og Værksteder, hvori de paagældende, hvis de ønsker det, kan genoptage deres Virksomhed, og som ogsaa, hvad Lejesummen angaar, passer til den gennemsnitlige Leje i Smaabutikkerne og Værkstederne i de omhandlede Gader, et Lejebeløb paa i Gennemsnit omkring 1 000 Kr. pr. Lokale. Endvidere har adskillige næringsdrivende i Kvarteret anmeldt, at de ønsker Lokaler i de nye Bygninger, som skal rejses paa Grundene, for der er der planlagt Opførelse af hele Værkstedskomplekser og af en Række Beboelsesejendomme, som ogsaa skal indeholde Butikker.

Der synes altsaa for disse næringsdrivende ikke at være nogen større Vanskeligheder til Stede med Hensyn til Virksomhedslokale, men tilbage staar Kravet om Erstatning for Tvangsflytning af Virksomheder, og altsaa for disses Ophør paa det